

Đòi hỏi quá gấp, Việt Nam lo ngại uđp bang giao với M

Tác Giả: Tu n Vi t Nam

Chúa Nhật, 11 Tháng 12 Năm 2011 07:25

Nh t đ nh bu c M ph i b i th ng chi n tranh r i m i ch u thi t l p bang giao. M không ch u. T i khi mu n quá, nài n xin đ c bang giao vô đ i u ki n thì b l đi vì n c M có nh ng tính toán khác.



C u đ i s Vi t Nam t i Hoa Th nh Đ n Lê Văn Bàng. (Hình: Tu n Vi t Nam)

Đây là nh ng đ i u đ c ông Lê Văn Bàng, c u đ i s Vi t Nam t i Hoa Th nh Đ n sau lên làm th tr ng Ngo i Giao, ngh h u năm 2010, k l i qua cu c ph ng v n c a ký gi Hu nh Phan trên báo đ n t Tu n Vi t Nam.

L quá nhi u đ p vì các tính toán sai l m c a đám lãnh t Hà N i c ng v i hoàn c nh c a m t n c nh trên bàn c qu c t , b i v y, đàm phát t sau khi chi n tranh ch m đ t, m i 20 năm sau Vi t Nam m i thi t l p đ c bang giao v i M .

Cu c ph ng v n ông Bàng đ c Tu n Vi t Nam ph bi n trong hai ngày 6 và 7 tháng 12, 2011. Ông là m t nhà ngo i giao có c h i tham d t đ u các cu c đàm phán cho t i khi tr thành đ i s đ u tiên c a Vi t Nam i Hoa Th nh Đ n.

B t đ u đàm phán bang giao t năm 1977 đ i i th i T ng Th ng M Jimmy Carter, Lê Du n là t ng bí th đ ng CSVN, ông Lê Văn Bàng nhìn nh n vi c Vi t Nam nh t đ nh đòi M \$3.25 t USD vi n tr không hoàn l i trong 5 năm và kho ng \$1 t USD đ n \$1.5 t USD vi n tr l ng th c và hàng hóa “không ng đó l i là ch ngh n trong đàm phán bình th ng hóa gi a Vi t Nam và M .”

Phía Hà N i “kiên quy t đòi” khi vi n đ n đ i u 21 c a b n Hi p Đ nh Paris và c công hàm T ng Th ng Nixon g i cho Th T ng Ph m Văn Đ ng năm 1973 đ c p đ n vi n tr . Nh ng không ng l i b ông Nixon “gài” ng c b ng l i rào đón trong công hàm là vi n tr “theo nh ng quy đ nh c a hi n pháp” c a mình.

T ng Th ng J. Carter thu c đ ng Dân Ch n m quy n lãnh đ o n c M , mu n thi t l p bang giao v i Vi t Nam nh ng “ông ta v p ph i m t thách th c r t l n t phái C ng Hòa trong Qu c H i,” ông Bàng nói.

“T đ u tháng 5, 1977, khi M và Vi t Nam b t đ u đàm phán bình th ng hóa i Paris, H Vi n

Mỹ đã bỏ phiếu ủng hộ việc rút quân nào cho Việt Nam,” ông nói. Sau đó, tình hình khu vực biến chuyển nhanh chóng và dần dẹp.

“...nhất là sự căng thẳng giữa Việt Nam và Trung Quốc, và rút chuyên gia về nước, và Campuchia, khi chính quyền Khmer Đỏ đã có các cuộc xâm phạm biên giới phía Tây Nam, lên tiếng đòi xem lại và phân định lãnh thổ giữa hai nước, cũng như rút quan hệ ngoại giao”, ông nói. Cũng trong gian này, Việt Nam quyết định bám vào Nga hoàn toàn “chủ nghĩa ký hiệp ước liên minh với Nga, cho phép hỏi quân của họ sẽ đóng Cam Ranh. Đợi khi Liên Xô tăng viện trợ cho Việt Nam.” Ông nói Việt Nam chuyển hướng chính sách nên nhu cầu đòi tái thiết tổ chức cho Mỹ “không còn quan trọng như trước nữa.”

Trước sự ép quá nặng từ phía ông Bức, Hà Nội cử một phái đoàn đi Hoa Thịnh Đ顿 vì “nó không có luồng gió ôn hòa từ phía Tây thì căng lắm.” Ông Nguyễn Văn Thọ, lúc này là trưởng ngành Ngoại giao, đã đi “sang đàm phán kín với Trưởng lý Ngoại giao Mỹ Holbrooke, chấp nhận bình thường hóa vô điều kiện.” Tuy nhiên, đợt đàm phán của ông Holbrooke rồi, “ông Thọ chấp thuận mà không có câu trả lời từ Bộ Ngoại giao Mỹ.” Ông Bằng kể lại rằng: “Số những người bỏ phiếu ủng hộ Việt Nam đã quá muộn, bởi, trong gian này, đã có những chuyển biến như tình hình thế giới, và Mỹ không thể ngừng xâm lược cũ. Bình thường hóa quan hệ với Trung Quốc lúc đó là ưu tiên hàng đầu của Mỹ.”

Ông Bằng xác nhận phía Việt Nam quá thềm bang giao với Mỹ đến nỗi có vẻ rằng Bộ Ngoại giao thì đó là Trưởng Quang Trung sang New York từ tháng 9, 1978 và “cố gắng” câu trả lời nên đó đến tháng 1, 1979 (ngày này lúc Việt Nam và Trung Quốc đánh dấu 6 tháng biên giới), hy vọng Mỹ chấp thuận xong với Trung Quốc thì sẽ tính tiếp chuyển bang giao với Việt Nam những gì không thể y gì.

Ông Bằng cho biết phía Việt Nam đã chủ nghĩa người đi mở đường “đầu vào đây” để mở cửa quán ngay sau khi ký kết bình thường hóa. Theo ông Bằng, Mỹ tập trung vào “con bài” Trung Quốc, “đưa trên cơ sở sự bất đồng sâu sắc giữa Liên Xô và Trung Quốc, nhằm thay đổi cán cân quyền lực trên thế giới giữa Mỹ và Liên Xô.” Bởi vậy, “đến thời điểm lãnh đạo Việt Nam thực sự mong muốn bình thường hóa ngay với Mỹ, phía Mỹ lại chấp thuận. Bởi, như vậy, họ khó thúc đẩy bình thường hóa và cải thiện quan hệ với Trung Quốc được.”

Ông Bằng cho rằng, trong nỗ lực thiết lập quan hệ với Hoa Kỳ, “Việt Nam đã đi đến nỗi, những câu chuyển chính sách đã cần trợ. Việt Nam đã tình cờ rơi vào ván bài chính sách của các nước lớn, và lại là một con bài chính quyền Mỹ quan trọng, có thể bỏ ‘dép’ bất cứ lúc nào.”

Rồi đến cuối năm 1978 Việt Nam tiến công chiếm đóng Campuchia, thì “mọi mọi tiếp xúc (đàm phán bang giao) hầu như bị cắt đứt,” ông nói. Những người Mỹ tin rằng “ngay cả vấn đề MIA/POW, một trong những lợi ích của ông Jimmy Carter với hiệp hội những gia đình có người Mỹ mất tích trong chiến tranh, Mỹ cũng chấp nhận quan tâm nữa.”

Mãi mãi khi kinh tế, năm 1985 lạm phát lên tới 430% (theo tài liệu Quốc Tế Quốc

Đòi hỏi quá gấp, Việt Nam lo ngại u đả p bang giao với M

Tác Giả: Tu n Việt Nam

Chúa Nhật, 11 Tháng 12 Năm 2011 07:25

T), ch đ Hà N i th y không còn con đ ng nào khác ngoài vì c “đ i m i” kinh t đ t c u mình kh i th b bao vây, cô l p,” M m i có ý đ i tho i tr l i.

Năm 1986, m phát Việt Nam là 453.5%, cu i năm, hai Ngh Sĩ Gary Hart và Richard Lugar đ n Hà N i, g p ông Nguy n C Th ch.

“Hai đ i u ki n h đ a ra đ n i l i đàm phán bình th ng hóa là gi i quy t v n đ POW/MIA và Việt Nam ph i rút quân kh i Campuchia.” Ông Bàng k . Việt Nam v i vàng đ ng ý nh ng “cho dù Việt Nam đã hoàn t t vì c rút quân vào tháng 9, 1989, đ n t n năm 1991, phía M v n ch a tin. H b o r ng bi t đ u Việt Nam rút đ u này, nh ng l i vào Campuchia đ u khác.”

Nh i u ngh sĩ M cũng không tin phía Việt Nam thành th t trong vì c h p tác tìm ki m ng i M m t tích trong chi n tranh (MIA). Th m chí ph i đ a m t phái đoàn M t i m t nhà tù Thanh Hóa b nghi là còn gi tù binh M đ ki m soát.

T i th i TT Clinton, khi M đ ng ý b c m v n Việt Nam năm 1993, l i “r lên chuy n tài li u Nga.” Th i gian này, vì có tin tung ra t Nga là tù binh M đ c CSVN g i sang Nga, l i còn đ c đ i tá tình báo Nga Kalugin xác nh n. Hà N i ph i gi i thích, ch ng minh v t v m i đ n năm 1994, M b c m v n hoàn toàn thì năm sau m i thi t l p đ c bang giao.

Bây gi , sau nh ng b c đ i ch m ch m, Việt Nam đang c g ng xây đ ng m i quan h đ i tác chi n l c v i M . Tuy nhiên, M v n ch a g b c m v n bán vũ khí sát th ng cho Việt Nam.

Khi g p B Tr ng Ngo i Giao Ph m Bình Minh bên l cu c h p Liên Hi p Qu c ngày 26 tháng 9, 2011, bà ngo i tr ng M v n đòi h i Hà N i ph i c i thi n nhân quy n đ hai n c có th t n xa h n n a trong m i bang giao nh i u m t.